

Merknadsskjema – planoppstart

Plannavn	Drotningstvik renseanlegg
Arealplan-ID	70950000
Saksnummer	202201646
Utarbeidet av	Silje Hermansen, Sweco
Sist revidert	08.05.22

Nr.	Avsender	Hovedpunkt i merknad/uttalelse	Forslagsstillers kommentar
1	Fridtjov Martinussen Janahaugen 11 Gnr 136/bnr 91	<ol style="list-style-type: none"> 1. Er bekymret for støy og rystelser i forbindelse med anlegg i fjell. 2. Støy er hovedproblemet, hvis steinmassen som blir tatt ut skal til et mellom lager og eventuelt knuses på plassen. 3. Ser for øvrig i fagbladene til anleggs bransjen at det forventes en prisøkning på 40% på sprengstoff, drivstoff prisene er også gått til himmels. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Det settes rystelseskrav i bestemmelsene til planen, og krav om utarbeidelse av geologisk rapport som setter grenseverdier for vibrasjon. 2. Det legges ikke opp til knusing av masser på stedet, massene skal fraktes bort. Før anleggsstart skal det foreligge en støyprognose for anleggsarbeidet, inkludert strukturlyd fra arbeid i fjell. Med prognosen skal det også følge en plan for avbøtende tiltak herunder varsling.
2	<u>Sølvi Otterlei Dahle,</u> <u>Vestre Drotningstvik,</u> Gnr 136/bnr 22	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lurer på om planlagt fjellhall i Drotningstvik kan tenkes brukt som tilfluktsrom. 2. Ser at noe arbeid er påbegynt ved fjellet, er det dere eller sotrasambandet? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Det takkes for innspillet som er svært dagsaktuelt. Det finnes flere fjellhaller i Bergens-området og dette er et tema som bør vurderes og belyses. Dette gjøres imidlertid ikke som en del av denne planprosessen. 2. Swecos geologer har vært ute og sjekket grunnforholdene i forbindelse med planlegging og plassering av fjellhall.
3	Arild Hansen Vestre Drotningstvik 34, Grn 136 Bnr 418 Erick Wilder Hansen, Vestre Drotningstvik 34, Grn 136 Bnr 418 Indira Matos Oliveros, Vestre Drotningstvik 34 Grn 136 Bnr 418 Helga Hansen, Vestre Drotningstvik 20, Grn 136 Bnr 152 Dag Hansen, Vestre Drotningstvik 16 Grn 136 Bnr 105 Celine Haugland Hansen, Vestre Drotningstvik 16,	<ol style="list-style-type: none"> 1. Det er en stor total belastning rundt boligene: På vestsiden av boligene har vi søppelanlegg, asfaltproduksjon, metallgjenvinning og lossing på lasteskip dag og natt. Noen netter er det vanskelig å sove. Dette er på andre siden av fjorden. Her er det også utslipp i sjø som ikke er bra for miljøet. Røyk fra asfaltproduksjon og annet er ubehagelig luft å puste inn. Det er ikke bra for helsen. Drotningstvik HVPU bofelleskap som medfører noen trafikkutfordringer. Fly og helikopter flyr over Vestre Drotningstvik og medfører mye støy. Familier med små barn har opplevd svært belastende tider og kommer til å få enda mer belastninger i fremtiden. Sprenging av kabeltunnel berørte barnehagen og beboerne i lang tid. Nå vil det bygges kloakkanlegg og ny Sotrabro. Barna som er små vil ikke få fred før de bebygger på ungdomsskolen. Selv etter all bygging vil vi også være innelåst i støy og miljøproblemer. 2. Ved Danevik er det båtslipp, kai, båtplass og området benyttes til fiske. Kloakk og lukt planlegges å sleppes ut her. Her fisker vi sei, lyr, torsk, krabbe, flyndre og hummer. Det er ingen som vil fiske ved kloakken til hele Bergen vest sin befolkning. 3. Kloakkstasjonen vil gi ekstra belastning med små og store biler. 4. Vi er låst i en firkant hvor det er svært belastende å bo og ferdes. Vi kan ikke leve med at det skal sprenges i 5 måneder for å bygge et kloakkanlegg i Drotningstvik. Det er umulig å bygge kloakkanlegg 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Renseanlegg i Drotningstvik vil bedre den teknisk kvalitet på rensingen som vil redusere utslipp til sjø. Tiltaket er med på å bedre fiske og badevannskvaliteten i Store Drotningstvika og Danevika. 3. Belastningen vil primært være knyttet til anleggsfasen. I denne fasen settes det krav om å utarbeide rigg- og sikringsplan. I driftsfasen vil det være lite trafikk inn til området. 4-5. Det har vært utført en rekke tiltak og planlegges ytterligere tiltak i dette området som er uheldig for lokalbefolkningen. Ved etablering av renseanlegget skal en ta sikte på å minimere de uheldige konsekvensene i anleggsfasen for naboene, dette gjelder spesielt for barn og skolebarn. Fortauet langs Drotningstvikveien, som er regulert øst for veien i plan for Sotrabroen, flyttes i anleggsfasen over på østsiden. Først sikret i anleggsfasen og deretter permanent opparbeidet senest 1,5 år etter at utsprenning av fjellhallen har startet opp. 6. Det meste av arealet som planlegges i dagen (område for administrasjonsbygg, pumpehus, portal og utomhus) er i plan rv. 555 Sotrasambandet (plan-ID 62990000) regulert som riggområdet. Tiltaket legger i midlertidig, som påpekt, beslag på ytterligere område som i dag er grønt og som er merket av som økologisk korridor i kommuneplanen. Denne korridoren vil imidlertid bli brutt når Sotrasambandet etableres.

	Grn 136 Bnr 105	<p>med skolebarn som skal ferdes i området .Det kan ikke bygges kloakkanlegg i fjellet eller daganlegg.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Det vil være en enorm belastning om ikke umulig for skolebarn og voksne å komme seg ut og inn til sine boliger i Vestre Drotningstveit. Foreldre med barnevogn kan ikke ferdes i slike omgivelser. 6. Under prosessen med Sotrasambande var det lovet av Bergen kommune at Vestre Drotningstveit ikke skulle få mer belastninger. Alle grøntområder og andre områder skulle få være slik det var. Det er en grunn for at arealplanen er slik som den er i dag. Søknaden om kloakkanlegg strider mot kommuneplanen og arealplanen i Bergen kommune. 7. Det er flere egnede tomter andre steder som ikke har noen belastninger fra før. Det er gode muligheter å bygge kloakkanlegget på en av de 7 andre tomtene som er tilgjengelig og vurdert. 	
1	<p><u>Høringsinstanser:</u></p> <p>Bergen brannvesen 22.03.22</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brannvesenet ber om at det før arbeid påbegynnes gjøres kjent for brannvesenet om hvordan redningsorganisasjon ved bergarbeid er tenkt løst. Dersom brannvesen er tenkt å ha en rolle som redningsorganisasjon, må dette avklares i god tid før arbeidet starter. 2. Brannvesenet forutsetter at planområdet tilrettelegges for brannvesenets kjøretøy, har tilstrekkelig slokkevannkapasitet, tilkomst til boliger må ikke forringes, eventuelle veier og oppstillingsplasser over betongdekke og parkeringsgarasje må merkes tydelig for maks belastning. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering. 2. Tas til etterretning.
2	Statnett 24.03.22	<ol style="list-style-type: none"> 1. Statnett fikk saken oversendt fra BKK og ber om å fremtidig bli satt på høringslisten. 2. Statnett er eier av kabeltunnel som går gjennom planområdet. Det pågår dialog mellom Statnett og tiltaktshaver. Gjennom dialog er det kommet frem ønske om å justere plassering av renseanlegget/fjellhallen ut over varslet grense (mot øst). Avstand mellom fjellhall og kabeltunnel på 4 meter, mener Statnett er for kort. 3. Det er flere forhold som må ivaretas, blant annet krav til rystelser og risikovurdering knyttet til anleggsperioden. Krav til rystelser er 20mm/s. 4. Kabelen er bygget og drives i medhold av særskilt konsesjon av NVE og er unntatt fra plan- og bygningsloens bestemmelse. Transmisjonsnettledninger skal ikke tegnes inn som et planformål i reguleringsplanen, men innarbeides som en hensynssone SOSI-kode H740. Ber om at tunnelkorridorer med nisjer og bergrom med tillegg av en sikringssone på 10 meter ut til hver side tegnes inn i plankart. 5. Statnett ber om at følgende bestemmelse tas inn: <i>Tiltak, både søknadspålitige og ikke-søknadspålitige, som kan forringe kabeltunnelens stabilitet, skade tunnelen eller innretninger eller utstyr som finnes inne i tunnelen (for eksempel riving, boring i grunnen, sjaktdriving, sprengning, peleramming, spunting, utgravinger, fundamentering, injeksjon eller prøvetaking mv.) kan ikke iverksettes uten tillatelse fra tunnelens eier.</i> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til etterretning 2. Tas til orientering. 3. Det settes krav i bestemmelsene at før igangsetting av tiltak skal det foreligge en plan for rystelser og vibrasjoner ved sprengning. 4. I dialog med GIS-avdeling hos Bergen kommune har en konkludert med at bestemmelsessone for kabeltunnelen er det riktige. 5. Bestemmelsessonen sikres gjennom Statnetts forslag til bestemmelse som tas inn i sin helhet.

3	Vestland fylkeskommune 28.03.22	<p>1. Planfaglig: positiv til at tiltaket imøtekommer dagens krav til utslepp og rensing av avløp.</p> <p>2. Kulturminner: Det er ingen kjente automatisk fredede kulturminner innenfor planområdet, men det er gjort funn like sør for planområdet. Det er også flere krigsminner i området. Dette må tas hensyn til i arbeidet videre. Saken er blitt sendt over til Sjøfartsmuseet ettersom området omfatter areal i sjø. De har ingen indikasjoner på at dette området har vært brukt til ankringssted og har ingen merknader til saken. Dersom det blir gjort funn av skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne må dette varsles. Dersom kulturminner på sjøbunn blir berørt må arbeid stanses.</p> <p>3. Samferdsel: Vestland fylkeskommune har ingen merknader.</p> <p>4. Vannforvaltning: Krav om sekundærrensing i utslippstillatelse fra området i Bergen vest er registrert som tiltak i vannnett merket id 5109-27-M, og er et positivt bidrag til å nå miljømålet om god tilstand innen 2027.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering. 2. Det er utarbeidet kulturminnedokumentasjon og rivingsdokumentasjon. Kulturminner blir ivaretatt gjennom plankart, bestemmelser og planbeskrivelse. 3. Tas til orientering. 4. Tas til orientering.
4	Helsevernenheten, Bergen kommune. 01.04.22	<p>1. Luktutslipp: Det må utredes hvordan eventuelle luktutslipp vil påvirke naboen.</p> <p>2. Radon: Det er høy risiko for radon i området. Vi forutsetter at dette blir undersøkt og ivaretatt for boliger som får endringer av grunnforhold grunnet sprengning.</p> <p>3. Støy i anleggsperioden: En rekke boliger vil bli påvirket av støy og vibrasjoner i forbindelse med etableringen av renseanlegget. De samme boligene vil også bli utsatt for støy i forbindelse med etablering av nytt planlagt Sotrasamband. Det må tas hensyn til dette i forbindelse med utredning av hvilken belastning i form av støy og vibrasjoner som naboene vil bli utsatt for og hvilke tiltak som kan redusere belastningen på naboene. I reguleringsbestemmelsene må det settes krav om at det skal utarbeides en støyrapport for anleggsfasen. Støyrapporten må vurdere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - støyreduserende tiltak for de ulike fasene av bygge- og anleggsarbeidet - om støynivået og eventuelle vibrasjoner vil bli slik at det kan være nødvendig å tilby alternativt bosted til naboer. <p>Vi anbefaler også at reguleringsbestemmelsene setter krav til:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hvordan det skal følges opp at underleverandører følger støykrav - dokumentering av at støygrensene i kapittel 6 i T-1442 overholdes så langt som praktisk mulig - kommunikasjon med naboer. <p>Når det gjelder kommunikasjon med naboer er det svært viktig at det drives med oppsøkende informasjon, og at oppdatert informasjon gis fortløpende.</p> <p>4. Støv i anleggsperioden: Erfaringsmessig vil støv bli en ulempe for naboene. Det er derfor viktig at det settes krav til støvreduserende tiltak i reguleringsbestemmelsene. De støvreduserende tiltakene må også inkludere transport av masser.</p> <p>5. Sikkerhet i anleggsperioden: Det er viktig at det legges til rette for trygg passering av anleggsområdet. Gjerder som settes opp må være tette for å hindre eksponering for svevestøv fra arbeidet og for å minimere risikoen for å bli truffet av flyvende gjenstander.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lukt er vurdert. Dette føres ut i rør i sjø for unngå sjenanse for naboer. 2. Gjennom planprosessen måles Radon. I anleggsfasen vil fjellanlegget luftes i tilstrekkelig grad for å unngå radon. I driftsfasen vil anlegget luftes slik at radon unngås. Bebyggelse over fjellhallen/Janahugen vil ha radonmålere liggende omtrent et års tid, fra ca. juni.2022. Evt. tiltak for bebyggelse vurderes spesifikt for hvert enkelt bygg, dersom radonproblemer oppstår som følge av fjellarbeidene. 3. Tas til etterretning. Støyrapport for anleggsfasen utarbeides og støy ivaretas i bestemmelsene. Krav til støy i anleggsfasen til være like strenge som i plan for Sotrasambandet. Det har vært gjennomført nabomøte og direktedialog med enkelte av naboene. 4. Ulempene med støv skal minimeres, det settes krav om at entreprenør skal gjennomføre støvdempende tiltak. Tiltak kan være spyling av masser og maskiner. Dette sikres gjennom bestemmelsene. 5. Det er utarbeidet mobilitetsplan som ivaretar de myke trafikanten i anleggsfasen.

5	BKK	1. kabeltunnel eies av Statnett og BKK. Innhold i merknaden er i samsvar mer innhold i merknad fra Statnett.	1. Det vises til kommentar til Statnett
6	Statsforvalteren 21.03.22	<p>1. Statsforvalteren ser positivt på at kommunen starter opp arbeid med å etablere Drotningstvik renseanlegg. Et anlegg i fjell vil redusere negativ påvirkning på nærmiljø og landskap.</p> <p>2. Alle planer etter plan- og bygningsloven skal inkludere vurdering av folkehelseperspektivet, jf. plan- og bygningsloven §3-1. Planleggingen skal være helsefremmende gjennom å fremme faktorer som styrker helse og livskvalitet, og som bidrar til å verne mot negative faktorer, jf. folkehelselova §4.</p> <p>3. Vi minner videre om at konsekvensene reguleringsplanen har for endret arealbruk skal vurderes i forhold til naturmangfold, og at dette må komme tydelig frem i planarbeidet, jf. Naturmangfoldlovens §§ 7 til 12.</p> <p>4. Kommunene skal fremme samfunnsikkerhet i planleggingen, jf. plan- og bygningsloven (pbl.) § 3-1 bokstav h. Pbl. § 4-3 setter derfor krav om utarbeidelse av ROS-analyse i alle plansaker, samt krav til håndtering av risiko i plan. ROS-analysen skal vise risiko og sårbarhet som har virkning for om arealet er egnet til utbygging, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til etterretning 2. Gjøres som en del av planbeskrivelsen og ligger også inne i malen til planbeskrivelse fra Bergen kommune. 3. Naturmangfold er beskrevet i naturmangfold notat, konklusjoner dra denne er omtalt i planbeskrivelsen. 4. Det er i forbindelse med planarbeidet utarbeidet en ROS analyse som vurderer risikoen og sårbarheten til endringer som planforslaget legger opp til.
7	Bergen vann 22.03.22	<p>1. Vannet i området leveres fra Espeland vannbehandlingsanlegg. Statisk trykkehøyde på offentlig vannledningsnett i området er normalt maks 92.moh. Avløpet i området skal overføres til planlagt tiltak.</p> <p>2. Kommunalt vann -og avløpsnett i området. Vann- Ø250 mm vannledning i dukilt støpejern, i Janastølen Slukkevannsuttak- kum med brannventil ligger i janastølen Spillvann – Ø150 mm spillvannsledning i betong, i Janastølen Overvann- 200 mm overvannsledning i betong, i Janastølen</p> <p>3. Det er videre etablert kommunalt og privat VA – nett i planområdet.</p> <p>4. Opprømsing av VA – rammeplanen skal dokumentere.</p> <p>Bergen Vanns merknader vedrørende varsel om oppstart av planarbeid:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tillat minimums avstand mellom offentlig ledningsanlegg og byggverk 	1-4 Innspill er inkludert i VA-rammeplan.
	Kystverket 23.03.22	<p>1. Kystverket gjør oppmerksom på at tiltak i sjø kan være søknadspliktig etter havne- og farvannsloven § 14. Planområdet har nærhet til farledsareal som inngår i hovedleden Vatlestraumen. Dersom det planlegges utlegging av rør i sjø som vil havne innenfor farleden er det Kystverket som vil behandle eventuell søknad etter havne- og farvannsloven.</p> <p>2. Kystverket vil be om at planforslaget oversendes for uttale når dette foreligger.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. tas til etterretning 2. Tas til etterretning.
	Bergen Havn 28.03.22	1. Bergen havn presiserer at det er viktig at det settes av tilstrekkelig areal til alminnelig ferdsel til sjøs. Generelt er vi av den oppfatning at det ikke bør settes av større arealer i sjø til enkeltinteresser enn det som er	

		<p>nødvendig Plankartet viser ikke konkrete tiltak, vi ber derfor om å få tilsendt tegninger når disse er ferdig utarbeidet. På dette stadiet i planarbeidet kan vi ikke se at planene vil komme i konflikt med de interesser som vi er satt til å ivareta.</p> <p>2. Minner om at tiltak som bygging, graving, utfylling i sjø samt andre tiltak som kan påvirke sikkerheten eller ferdselen i sjøområdet krever tillatelse fra BHF KIS, jf. hfl. S14, første ledd. En orientering om denne søknadsplikten bør etter vår vurdering inntas i reguleringsbestemmelsene</p>	
Bymiljøetaten 30.03.22		<p>1. <u>Økologisk korridor</u>: Det er tegnet inn en økologisk korridor i KPA gjennom planområdet hvor tiltakene på bakkenivå planlegges plassert. Oppføring av parkeringsplass, administrasjonsbygg og pumpehus i dette vegetasjonsbeltet vil punktere den økologiske korridoren. Imidlertid vurderer vi i likhet med konseptvalgutredningen, at denne korridoren vil ha begrenset verdi etter etablering av Sotrasambandet.</p> <p>2. <u>Eksisterende vegetasjon</u>: Av hensyn til grøntarealene vurderer vi at det er positivt at størstedelen av tiltaket er plassert i en fjellhall under bakkenivå. Ettersom deler av planområdet er vist som grønnstruktur i KPA, det er tegnet inn en økologisk korridor gjennom planområdet, og at tiltakene på bakkenivå vil medføre nedbygging av eksisterende vegetasjon, ber vi om at det gjennomføres en naturkartlegging av planområdet.</p> <p>3. <u>Hule eiker</u>: I konseptvalgutredningen opplyses det i tabell 8 at det er hule eiker i området. I våre digitale karttjenester kan vi ikke se at det er registrert hule eiker i tilknytning til planområdet. Vi ber derfor om informasjon om omtalte hule eiker og hvordan de eventuelt vil påvirkes av planen.</p> <p>4. <u>Fremmede arter</u>: Like utenfor planområdet er det registrert fremmedarten parkslirekne. Arten har svært høy risiko for spredning, vi har ikke kjennskap til om den også forekommer innenfor planområdet. Minner om Forskrift om fremmede organismer, Kapittel V, Krav til aktsomhet og til virksomheter og tiltak som kan medføre spredning av fremmede organismer.</p> <p>5. <u>Friluftsliv</u>: Fra dagens parkeringsplass tilgrensende 136/23 og sørover langs bergveggen går det en sti. Ut fra digitale karttjenester er det uklart hvor stien leder og dens tilstand. Planarbeidet må registrere og ta hensyn til viktige gangforbindelser.</p> <p>6. <u>Sigevann fra deponi</u>: Et av Bergen kommunes nedlagte deponier ligger i Drotningstunet på gbnr 136/208. Det dreneres antagelig en del vann gjennom deponiet og nedover mot Søre Drotningstunet. Bymiljøetaten skal gjennomføre miljøteknisk grunnundersøkelse i 2023 for å avklare forurensingssituasjonen. Bymiljøetaten ønsker at Bergen Vann ser på muligheten for å legge opp til at sigevannet fra deponiet i fremtiden kan behandles idet nye renseanlegget, såfremt kvaliteten på sigevannet er god nok for behandling i et kommunalt renseanlegg.</p>	<p>2. Det er utarbeidet naturkartlegging i forbindelse med planarbeidet.</p> <p>3. Det finnes ikke hule eiker innenfor planområdet.</p> <p>4. Behandling av forurenset vann fra grunn krever andre rensemetoder enn det det legges opp til i renseanlegget. Ettersom renseanlegget planlegges i fjellhall vil det ikke sprenges ut en større hall for en mulig fremtidig renseløsning. Arealene inni fjellhallen er begrenset og det er knyttet store kostnader til å spreng ut hallen.</p> <p>5. Stien er omtalt i planbeskrivelsen. Eksisterende sti fra p-plass tilgrensende 136/23 og sørover langs bergveggen vil lede til faresone for brutårn, H390 hvor ferdsel er forbudt. Det er derfor ikke hensiktsmessig å ivareta denne gangforbindelsen.</p> <p>6. Tas til orientering. Det vises ellers over til punkt 4.</p>

Merknadskart

